

Перш за все згадаємо Едісона, який створив кінескоп, єдиним недоліком котрого, у порівнянні з більш досконалим обладнанням Люм'єрів, було лише те, що картинка за допомогою приладу могла бачити лише одна людина. Але світ кіно зобов'язаний Едісону ще й усталеною ним шириною кіноплівки, що досить-таки важливо.

Далі слід зупинитися детальніше, адже один з претендентів — Тимченко — мав безпосереднє відношення до України. Він ще у 1893 році винайшов перший у світі кінопроектор. І відбулося це в нашій сонячній Одесі, в навчальному закладі, який тоді називався Одеський Новоросійський університет. Слід відмітити, що приблизно тоді ж і з'явився подібний прилад Люм'єрів, що й призвело до дискусії про першість згодом. Йосип Тимченко створив перші, дещо примітивні, стрічки — зафільмував і продемонстрував вершників і металників списів.

Ще одна постать, про яку не надто часто згадують у історії кіномистецтва — Альфред Костянтинівич Федецький, який майже одночасно з Люм'єрами показав ряд сюжетів про тогочасний Житомир. Федецький, представник родини польських шляхтичів, народився у Житомирі, нетривалий час жив у Варшаві, а згодом переїхав разом з близькими до Києва. Закінчивши у Відні Академію мистецтв, Альфред професійно й наполегливо займався фотографією, а через шість років безперервної роботи в Києві відкрив власне фотоательє у Харкові.

Прагнення молодого Федецького до вдосконалення було незборимим, і через це він 2 грудня 1896 року в приміщенні Харківського оперного театру провів перший в Україні кіносеанс.

Пізніше, після кінопоказу Люм'єрів у Парижі, подібні демонстрації "рухомих картинок" набули шаленої популярності, а згодом стали незамінними для людства.

Зараз важко пояснити, чому саме Люм'єри виявилися основоположниками кіно, але ясно одне: Йосип Тимченко не отримав фінансування для подальшого розвитку. Та все одно, говорячи про українське кіно, варто зазначити, що "українське" в цій фразі — не просто пустий звук.

Першими екранізаціями в Україні були "Наталка Полтавка", "Наймичка" і "Чарівник", створені на основі однойменних театральних вистав. У зйомках "Наталки Полтавки", до речі, брала участь знаменита Марія Заньковецька, яка не цуралася в роботі новинок. Згодом були спроби екранізувати історичні сюжети, так народився фільм "Богдан Хмельницький".

У 1919 році український кінематограф, як і все того часу, перейшов у розряд радянського. У 1922 році почала свою роботу київська кінофабрика, одна з найпродуктивніших і наймодернізованіших у тодішньому світі. Це вона згодом була перетворена на Київську кіностудію Довженка. Поряд з Довженковими фільмами ("Ягідка кохання", "Сумка Дипкур'єра"), тут було знято і "Укразію" Чардиніна, а також кілька стрічок на основі творів української літератури ("Микола Джеря", "Борислав сміється", "Тарас Трясило").

В Одесі, що якоюсь мірою була матір'ю кінематографа, знімали фільми переважно московські режисери. Звідси родом, до речі, "Броненосець Потьомкін" Ейзенштейна. У 20-х роках на теренах українського кіно з'являється молодий талановитий режисер Лесь Курбас, якому ми завдячуємо свіжим, неординарним підходом у режисурі, а також Іван Кавалерідзе.

Звісно, в умовах тоталітаризму 30-х років режисери потерпали від заангажованості власних картин, які обов'язково мали спиратися на держзамовлення. Але виключно поєднання мудрості і таланту тогочасних митців лишило нам пречудові стрічки, серед яких фільм "Райдуга" за сценарієм Ванди Василевської (режисер — Марк Донської), за який у 1944 році було присуджено премію "Оскар". За часів Другої Світової війни кінопромисловість евакуювали на схід, але зйомки не припинялися.

Якщо говорити виключно про український кінематограф, то першою знаковою його постаттю був, звісно, Олександр Довженко. Саме його "Земля", "Звенигора" і "Арсенал" стали в Україні культовими. Це вже потім з'явиться безліч імен, і кожне з них називатиме талановиту і впевнену у своїх починаннях людину, дорогу українському суспільству.

Разом із загальною "відлигою" в 1950–60-х рр. настає потепління і в кіноіндустрії. Відступає на крок тематична зашореність, урізноманітнюються амплуа акторів, з'являються нові імена. У цей час виникає один із феноменів у цій галузі — "українське поетичне кіно". Але все ще є фільми, які опиняються під категоричною забороною, як-от "Довгі проводи" Кіри Муратової. Та попри все, простежується невинний розвиток, збільшення акторського і режисерського складу, а отже, і популяризація кінематографа як мистецтва.

Прибутки українських фільмів

«Поводир»	\$894 219,00
«Плем'я»	\$390 000,00
«F63.9: Хвороба кохання»	\$500 000,00
«Бабай»	\$60 631,00